

Usundiõpetuse olümpiaadi juhend 2011/2012 õppeaastaks

Üldine korraldus

Olümpiaadil võivad osaleda kõigi gümnaasiumide, kuid ka põhikoolide ja ning kutseõppeasutuste õpilased, kes on sündinud 1991. aastal või hiljem.

Olümpiaad koosneb kahest voorust. Esimese vooru ülesandeks on religiooniteemaline essee, mis tuleb saata korraldajatele hiljemalt **6. veebruariks 2012**.

Teise vooru pääsevad kümme paremat õpilast ja see toimub **16.-17. märtsil Tartus**. Lõppvooru kolmele paremale on välja pandud diplomid ja temaatilised auhinnad, viiele paremale rakenduvad Tartu Ülikooli või Tallinna Ülikooli astumisel soodustingimused vastavalt ülikoolide vastuvõtueeskirjadele. Eraldi meeles peetud ja auhinnatud saavad ka põhikooli astme paremad tööd.

Eelvoor

Olümpiaadi eelvoorus osalemiseks tuleb kirjutada essee mahuga 1000–1500 sõna. Essee teemale on kirjutajale abiks lisatud ka sissejuhatav selgitus, millest lähtumine on vabatahtlik.

Esseede teemad:

1. MIKS ON VÕI MIKS POLEVÕIMALIK VIRTUAALNE KOGUDUS?

Arvutid on saanud tänapäeva maailma lahutamatuks osaks. Inimestevaheline suhtlemine, mitmesuguste huvigruppide tegevus, rahalised toimingud, õpingud jne võivad toimuda suuresti virtuaalmaailmas. Kas võiks täielikult internetipõhisena toimida ka usuline organisatsioon?

2. VAESUS JA RIKKUS NINGNENDE PÕHJENDAMINE ERI RELIGIOONIDES

On palju näiteid, kuidas väga ja hea inimene on vaene ning põlatud. Samas on ka juhtumeid, kuidas kaasinimeste vastu ülbel ja ülekohtusel ning religiooni suhtes üleoleval inimesel läheb majanduslikult hästi. Missugune näib olevat religioonide suhtumine vaesusesse ja jõukusesse? Kuiõrd on see suhtumine välja joonistunud ühe religiooni piires? Kas eri religioonid suhtuvad vaesusesse ja rikkusse sarnaselt?

3. USULISED STEREOTÜÜBID JA NENDE ÕIGUSTAMISE VIISID

Usulised stereotüübid pole kuhugi kadunud ka tänapäeval. Nii omistatakse moslemitele sageli automaatselt ekstreemseid poliitilisi vaateid, kristlaste vaated arvatakse olevat olemuslikus konfliktis loodusteadustega, maausuliste ainuvõimaliku elukohana nähakse metsa jne. Mis võiksid olla usuliste stereotüüpide allikad ning miks on stereotüübid nii elujõulised?

4. MILLEKS RITUAALID : USUNDIMAAILMAS, ILMALIKUS ELUS, LOOMARIIGIS ?

Rituaalid kuuluvad vähemalt mingil määral kõikide inimeste ellu. Nii usulises kui ilmalikus sfääris võivad rituaalid seotud olla kindlate kuupäevadega kalendris, kuid ka konkreetsete sündmuste või toimingutega. Milleks on rituaalid vajalikud? Kuidas on seotud usulised ja ilmalikud rituaalid? Mil moel ja miks võivad rituaalid põhjustada konflikte? Kas rituaalide allikaid võiks otsida loomariigist?

Esseede hindamisel lähtutakse eelkõige teema lahtimõtestamise ja analüüsi oskusest, kuid arvestatakse ka teemakohaste allikate kasutamist, kriitilist mõtlemist ja vormi korrektsust. Esseele tuleb lisada isikuandmed (ees- ja perekonnanimi, kool ja klass, sünniaeg, isiklikud kontaktandmed: telefon, e-post).

Essee saata hiljemalt **6. veebruariks 2012** e-aadressil toomas@htg.tartu.ee, sealt saadetakse esseed anonüümselt edasi žüriile.

Žürii koosseis:

1. **Meelis Friedenthal** (žürii esimees, TÜ raamatukogu vanemteadur)
2. **Anne Kull** (TÜ usuteaduskonna professor)
3. **Roland Karo** (TÜ usuteaduskonna teadur)
4. **Atko Remmel** (TÜ usuteaduskonna teadur)
5. **Olga Schihalejev** (TÜ usuteaduskonna teadur)
6. **Aleksandra Sooniste** (Tartu Katoliku Kooli religiooniõpetaja)
7. **Joosep Tammo** (Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasiumi filosoofia õpetaja)

Lõppvoor

Lõppvoor toimub **16. – 17. märtsil 2012 Tartus** ja on keskendunud **maailma usundite tundmisele ja nendes tõstatatud eksistentiaalsete küsimuste analüüsile**. Eelvooru kümne parema essee autoriga võetakse tihendust ja antakse neile teada lõppvooru toimumise täpne aeg ja koht.

Teise vooru ülesanded sisaldavad küsimusi ja ülesandeid etteantud teemal ning lühiesseed. Eeldatakse järgmise kirjanduse läbitöötamist:

Hiob, Arne «Religioon minevikus ja tänapäeval» Johannes Esto Ühing, 2011

Jürgenstein, Toomas, Schihalejev, Olga «Usundimaailma suured küsimused» Koolibri 2011.

Halme, L, Parviola, J, Sjöblom, T, Vaaramo, R. «Usundid» «Müüdid, jumalad, tavad, Sümbolid» Koolibri 2010.

Mauranen, M-L. «Maailma Usundid» Leeriõpik Nr. 1, Keuruu, 1990.

Patridge, C (toimetaja). «Maailma usundid» Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2006.

Bowker, J. «Maailma usundid» Varrak 2004.

Samuti toimub teises voorus eelvooru essee kaitsmine. Autor esitab lühidalt oma eelvooru essee põhiseisukohad ja vastab žürii poolt esitatud küsimustele.

Täiendav info e-mailil toomas@htg.tartu.ee